Irakasgaiaren programa

Irakasgaiaren izena	Kodea	Ikasturtea
Familia eta Eskola	141202	2020-2021

Titulazioa	Maila	Seihilekoa
Lehen Hezkuntzako Gradua	1.	2.

Irakasgai mota	ECTS Kredituak	Hizkuntza
Oinarrizko Prestakuntza	6	Euskara

Irakaslea(k)
Leire Garamendi Merino

Justifikazioa

Familia funtsezko hezkuntza-eragile bat da, azken hamarkadetan eraldaketa sakonak izan dituena, gizartean gertatutako aldaketen ondorioz. Familiaren bizitza estiloan eta tipologian gertatutako eraldaketa horiek gorabehera, garrantzi handiko eginkizuna mantentzen du haurren garapen eta ikaskuntza prozesuan. Horrenbestez, eskolak familiarekin batera lan egin behar du, haurren garapena bultzatzeko xedez.

Eskolak beste hezkuntza-eragile batzuekin –bereziki familiarekin- kooperatzeak duen garrantziaz jakitun egon arren, erraza da ikustea norainoko zailtasunak dauden lankidetza hori lortzeko, aldaketa garai hauetan. Testuinguru horretan, ikasgai honek bidea emango dio etorkizuneko irakasleari hezkuntza-ekintzaren konplexutasunaz hausnartzeko prozesu honetan parte hartzen duten eragile ugarien ikuspegitik, kontuan hartuta familia-erakundean gertatutako aldaketak eta erakunde horrek eskola-erakundearekin dituen loturak, eta, halaber, bien arteko lankidetzak duen garrantzia, ikaskuntza-prozesuak ahalik eta baldintzarik onenetan bideratu daitezen. Horri begira, ikasgai honetan puntu hauek izango dira aztergai: hezkuntza eragileen arteko lankidetza-eredu eta estrategiak; tutorearen eta orientatzailearen eginkizunak; eta guztien arteko elkar-ulertzea hobetzen duten komunikazio-gaitasunak.

BAM

Aurrebaldintzak

Lehenengo ikasturteko ikasgaia denez, ez dago inolako aurrebaldintzarik. Dena dela, ikasgaiaren gaitasunak arrakastaz garatzeko, gomendagarria da ikasleek jarrera hauek erakustea:

- Ikasgelara jarraitutasunez etortzea.
- Inplikazioa eta konpromisoa norberaren lanean eta taldearen lanean.
- Parte-hartze aktiboa ikasgelan.

Gaitasunak

Gaitasun orokorrak

GG1.- Pentsamendu kritikoa

Maila 1.

- Norbere buruari inguruko errealitatearen gaineko galderak egitea eta errealitate horren inguruko eztabaidetan aktiboki parte hartzea, ematen diren iritziak aztertuz eta norbere eta besteen erabakien ondorioen gainean hausnartuz.

Berariazko gaitasunak

- BG1: Familiekin eta hezkuntza-komunitatearen beste sektore batzuekin kolaboratzeko mekanismo eraginkorrak sortzea, eragile horiek inplikatuz lehen hezkuntzako ikasleen garapen integralari laguntzen dioten prestakuntza-prozesuetan.

- BG2: Lehen hezkuntzako tutoreari dagozkion giza eta komunikazio trebetasunak bereganatu, familiekiko elkarrizketarako teknikak erabiliz, ikasleei eta hauek familiei beharrezko orientabide eta laguntzak eskaintzeko.

- BG3: Ikasgelako bizikidetza-prozesuak eta emozioen heziketarako prozesuak planifikatzea, eta Lehen Hezkuntza ikasleen sozializazioa eta ikasketa errazten duten jarduerak praktikara eramatea.

BAM

Edukiak

1. Familia eta bere eragina haurraren garapenean. Familia kontzeptua. Familiaren eboluzioa. Familiaren eginkizunak. Familia motak eta ezaugarriak. Familiaren sozializazazio estiloak.
2. Familiaren eta Eskolaren arteko lankidetza. Familiarekiko lankidetzaren garrantzia. Familiarekiko elkarlanerako estrategiak. Familiekiko lankidetza ereduak.
3. Tutoretza Lehen Hezkuntzan: gizarte-gaitasunak eta familiekiko komunikazioa. Komunikazio Estiloak. Informazioa trukatzeko uneak, jarrerak eta tresnak. Tutoretza-elkarrizketa. Irakaskuntzaren praxia lehen hezkuntzan hobetzeko tresnak eta baliabideak.
4. Eskolaren eta Komunitatearen arteko lankidetza. Lankidetza hezkuntza-komunitatearen eta gizarte-ingurunekko sektoreekin.
5. Gelako elkarbizitzan eta umeen garapenean eta sozializazioan eragina duten elementuak: lanaren antolaketa, metodologien eragina, lan kooperatiboa
6. Ikus entzunezko hizkuntzen eragina: ikus entzunezko baliabideen erabilera hezigarria.

Ikas-irakaskuntza estrategiak

Ikasgaia ondoren deskribatutako estrategien arabera garatuko da:

Ikasgaia testuinguruan jartzea ahalbidetzen duten jarduerak: gizartearen, familiaren eta hezkuntzaren errealitatearekin kontaktatzeko xedez diseiniatutako jarduerak; eta bizipen esanguratsuetatik abiatzea, hala nola elkarrizketak, galderak, ikusitako bideoak, irakurketa iradokitzaileak, eztabaidak, testuen edo errealitatearen azterketak.

Hausnarketa pizten duten jarduerak: hausnarketa kritikoa egitera, norberaren pertzepzio eta sinesmenak zalantzan jartzera eta alternatiba eta erantzunak bilatzera bultzatzen duten jarduerak. Besteak beste, honako ekintza hauek sartzen dira hemen: gogoeta orientatzen duten galderen gidoiak, problemen formulazioa eta ikerketa soilak egitea.

Ikasgaiaren edukiari buruko aurkezpena eta lana: banakako eta taldekako jarduerak, ulermen sakona lortzeko eta hezkuntza-errealitateari eta beraren testuinguru sozial eta familiarrari aplika dakiekeen ezagutza eskuratzeko: azalpenak, irakurketak, saiakerak egitea, mintegi-saioak, datuak bilatzea eta ikerketa soilak egitea.

Jarduera praktikoak: gaitasunen esperimentazio aktiboa ahalbidetzeko diseinatuta, hala nola jarduerak diseinatzea, kasuak aztertzea eta jorratzea.

Ebaluaketa-jarduerak: proposatutako berariazko gaitasunak eta gaitasun generikoak eskuratzeko

prozesuaren ebaluaketarako diseinatuta.

Proposatutako denbora-banaketa: 6 ECTS = 150 ordu.

42 ordu ikasgelako jarduerarako: eduki teorikoen aurkezpena eta azalpena, banakako eta taldekako jarduera praktikoak, simulazioak eta role-play ekintzak, kasuen azterketa eta eztabaidak.

108 ordu ikasgelatik kanpoko jarduera pertsonalarentzat eta taldekako lanarentzat: testuak irakurtzea eta aztertzea, ariketa eta galdetegiak, eskemak lantzea, banakako eta taldekako lanak prestatzea eta egitea, proba objektiboetarako ikasketa, datuak bilatzea eta tutoretzak.

Ebaluazioa

Ikasgai honen prozesua eta gaitasunen garapena ebaluatzeko, teknika hauek erabiliko dira:

Proba objektiboak: % 50.

Banakako edota taldekako lanak: % 50.

Kalifikazioa: BG1: % 30. BG2: % 30. BG3: % 30 eta GO1 % 10.

Dokumentazioa

Alfonso, C. et al. (2003). La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona. Graó.

Ararteko.(2008). Eskolako bizikidetasuna eta gatazkak.Francisco de Vitoria Giza Eskubideen bilduma. Hemen eskuragarri http://www.ararteko.net/s_p_9_final_Principal_Listado.jsp?layout=p_5_final_principal.jsp&codResi=1&language=eu&codMenu=488&codMenuPN=1&codMenuSN=376&contenido=4859&tipo=5&nivel=1400&seccion=s_fdoc_d4_v7.jsp&title=Eskolako+bizikidetasuna+eta+gatazkak (2014-02-7)

Arnaiz, P. eta Isús, S. (1997). La tutoría, organización y tareas. Barcelona. Graó

Arranz, E. (Coord.). (2004). Familia y desarrollo psicológico. Madrid. Pearson Prentice Hall.

Bisquerra, R. (2003).Educación emocional y competencias básicas para la vida. Revista de Investigación Educativa. 21 (1),7-43. Hemen eskuragarri http://eoepsabi.educa.aragon.es/descargas/G_Recursos_orientacion/g_7_competencias_basicas/g_7_2.compet_y_educ.emocional/2.1.Educ_emocional_competenc_bas.pdf (2014-02-7)

Bisquerra, R. (2002). Educación Emocional y Bienestar. Barcelona. Cispraxis.

Bolivar, A.(2006).Familia y Escuela: dos mundos llamados a trabajar en común. Revista de

Educación.339.119-146.

Bueno, Mª.R. eta Garrido, J.A.(2012). Relaciones interpersonales en la educación. Madrid. Pirámide.

Cagigal. (Comp.) (2005). Construyendo puentes: claves de colaboración escuela-familia ante los problemas de conducta. Madrid. PPC.

Céspedes, A. (2013). Educar las emociones. Barcelona. Ediciones B.

Comellas, Mª.J.. (2009). Familia y Escuela: compartir la educación. Barcelona. Grao

Duckworth, K. (2008) Influences on Attainment in Primary School Interactions Between Child, Family and School Contexts Hemen eskuragarri)

https://www.gov.uk/government/publications/influences-on-attainment-in-primary-school-interactions-between-child-family-and-school-contexts. (2014-07-3)

Díaz F. (Coord.) (2007). Modelos para autoevaluar la práctica docente. Madrid. Práxis.

Edwards A, and Warin J. (1999) Parental Involvement in Raising the Achievement of Primary School Pupils: why bother? Oxford Review of Education, 25 (3), pp-325-343

Eusko Jaurlaritza, Enplegu eta Gizarte gaietako Saila. (2010). Familia etorkinen arteko harremanetarako Jardunbide Egokien Gidaliburua. Vitoria-Gasteiz. Eusko Jaurlaritzako argitalpen zerbitzua

FETE-UGT (2013). Libro Blanco de la educación intercultural. Trabajo con las Familias. Publicado en: Aula Intercultural.

Fernández-Berrocal, P. eta Extremera, N. (2006).La inteligencia emocional en el contexto educativo, hallazgos científicos de sus efectos en el aula. Revista de Educación, (332):97-116

Gallego, F. eta Riart, V. (Koord.) (2006). La tutoría y la orientación en el siglo XXI: nuevas propuestas. Octaedro.

Gervilla, A. (2008) Familia y educación familiar: conceptos clave, situación actual y valores. Madrid. Narcea

Golombok, S, (2006) Modelos de familia: ¿Qué es lo que de verdad cuenta?.Barcelona. Grao

Lebrero, Mª P. eta Fernández, Mª D. (2013). Experta Universitaria en educación infantil (0 -6 años) Madrid. UNED

López, F. Etxebarria, I., Fuentes, M.J. y Ortíz, M.J. (Koord.). (2000). Desarrollo afectivo y social. Madrid. Pirámide.

Martín, MªJ. (2001). Las escuelas de padres: posibilidades y retos. In Torre, J.C. (ed). (2001).Orientación familiar en contextos extraescolares. Madrid. Univ. Pontificia Comillas

Martín, X. Puig, J. Mª. Rubio, L. eta Trilla, J. (2008).Tutoría. Técnicas, recursos y actividades. Madrid. Anaya

Martínez, A. eta Galíndez, E. (2003). Familia y entorno: implicación de la familia en la organización escolar.

BAM

Bilbao. Mensajero.

Montanero, M. (2008). Modelos de orientación e intervención Psicopedagógica. Cáceres. Universidad de Extremadura, servicio de publicaciones.

Pujolás, P.(2008).9 Ideas Clave. El aprendizaje cooperativo. Barcelona. Graó.

Reizabal, L. eta Atxa,J.(2012).Hezkuntza Soziomozionala eta Ikaskuntza Zailtasunak:Hezkuntza Testuinguruetan aplikatzeko esku-hartzea.Bilbo. UEU.

Rodrigo, Mª J. eta Palacios, J. (2001). Familia y Desarrollo Humano. Madrid. Alianza

Rodrigo, Mª J. eta Palacios, J. (2001). Familia eta Giza Garapena. Bilbo.UEU

Sola, T,eta López, M.. (2008). El plan de orientación y acción tutorial en educación infantil y primaria. Recursos prácticos para su programación y ejecución. Madrid. Universitas.

Teixidó, J. eta Castillo, M. (2013).Prácticas de mejora de la convivencia escolar. Recopilación, sistematización y análisis de buenas prácticas. Málaga. Aljibe

Trianes, Mª.V. (2013). Relaciones sociales competentes en educación primaria. Málaga. Aljibe.

Vílchez, L.F. (2013).La educación (com)partida. Sentido y acentos. Madrid. PPC.